

Lukáš Jansa, Petr Otevřel, Jiří Čermák, Petr Mališ,
Petr Hostaš, Michal Matějka, Ján Matejka

Internetové právo

Praktický průvodce

Domény, hosting
a internetové stránky

Uzavírání smluv
a obchodování
na Internetu

Vyhledávače, reklama,
spam a sociální sítě

Ochrana autorských děl
na Internetu

Internetová kriminalita
a kybernetická bezpečnost

computer
press

Obsah

O autorech	15
Poděkování	17
Řekli o knize	18
Předmluva	19

KAPITOLA 1

Úvod do problematiky internetového práva	21
Právo informačních technologií	21
Internetové právo	22
Softwarové právo	22
Právní předpisy internetového práva	23
Právní předpisy ČR a ostatní závazná pravidla	23
Právní předpisy EU	24
Shrnutí kapitoly	25

KAPITOLA 2

Domény a doménová jména	27
Klasifikace a využití domén	27
Pojmy doména a doménové jméno	27
Základní podmínky registrace domén	31
Správa doménového systému	33
Vznik sítě Internet	34
IP adresy	34
Správci domén nejvyšší úrovně	35
Registr doménových jmen	36
Technické zajištění správy domény	37
Doména CZ	37
Jak funguje DNS?	37
Právní povaha domén	38
Vznik doménového jména	38
Zánik doménového jména	39
Převod doménového jména	40
Zástava doménového jména	40
Exekuce doménového jména	40
Kolize domén s právy třetích osob	41
Kolize doménových jmen navzájem	43
Ochranné známky	43

Název právnické osoby	45
Ochrana názvu veřejnoprávních korporací	46
Přednost doménového jména před ochrannou známkou nebo názvem právnické osoby	47
Jména fyzických osob	48
Kolize z důvodu nekalé soutěže	49
Vícečetné kolize	52
Dobrá a zlá víra	53
Odpovědnost za porušení práv třetích osob	53
Doménové spory	54
Doménové spory řešené obecnými soudy	54
Prostředky nápravy v řízení před obecnými soudy	57
Mimosoudní (alternativní) řešení doménových sporů	60
Sudiště nabízející alternativní řešení sporů	67
Předběžná opatření v doménových sporech	68
Výkon rozhodnutí ve věcech doménových sporů	71
Shrnutí kapitoly	72
KAPITOLA 3	
Internetové stránky, jejich obsah, zhotovení a hosting	73
Internetové stránky	73
Ochrana internetových stránek	74
Preventivní ochrana internetových stránek	76
Následná ochrana internetových stránek	79
Jednotlivé způsoby ochrany internetových stránek	80
Obsah internetových stránek	84
Texty jako součást internetových stránek	84
Fotografie jako součást internetových stránek	85
Katalogové fotografie výrobců a užití jejich ochranných známek	88
Fotobanky jako zdroj fotografií	91
Grafická díla jako součást internetových stránek	92
Videa jako součást internetových stránek	92
Nároky z porušení práv provozovatele internetových stránek	92
Aktivní legitimace – oprávněný (žalobce)	93
Pasivní legitimace – povinný (žalovaný)	94
Rozhodné právo a příslušnost soudu	94
Nároky z porušení práv k internetovým stránkám	96
Soudní řízení	98
Správněprávní odpovědnost	99
Trestněprávní odpovědnost	99
Typy smluv související s internetovými stránkami	100
Smlouva o registraci domény a jejím obnovování	101

Smlouva o vytvoření internetových stránek	102
Základní obsahové náležitosti smlouvy o vytvoření internetových stránek	104
Ostatní obsahové náležitosti smlouvy o vytvoření internetových stránek	108
Licence a licenční smlouva k autorsky chráněným prvkům	110
Pojem licence	110
Výhradní a nevýhradní licence	111
Omezení rozsahu licence	113
Licenční smlouva k autorským dílům užitým na internetových stránkách	113
Základní obsahové náležitosti licenční smlouvy	114
Ostatní obsahové náležitosti licenční smlouvy	115
Zánik licence a licenční smlouvy	116
Licenční smlouva k redakčnímu systému	116
Smlouva o servisu a údržbě redakčního systému	117
Incidenty a vady	117
Servis, údržba a customizace	118
Obsahové náležitosti servisní smlouvy	120
Forma servisní činnosti	120
Kategorizace vad/incidentů	120
Reakční doba a doba odstranění vady	123
Odstranění vady – vyřešení incidentu	124
Odpovědnost za škodu a sankce	125
Doba trvání smlouvy a způsoby jejího ukončení	126
Odstoupení od smlouvy	126
Výpověď smlouvy	127
Vypořádání při ukončení servisní smlouvy	128
Smlouva o správě internetových stránek	129
Smluvní úprava webhostingu a telekomunikačních služeb	130
Bezpečnost webových stránek	133
Smlouva o poskytování webhostingových služeb	134
Smlouva o poskytování telekomunikačních služeb	136
Shrnutí kapitoly	138

KAPITOLA 4

Odpovědnost za vlastní obsah zpřístupněný prostřednictvím internetu	139
Jaký je rozdíl mezi vlastním a cizím obsahem	139
Původní obsah	141
Převzatý obsah	141
Embedded link a převzetí cizího obsahu	143
Příklady nepřijetí a přijetí cizího obsahu za vlastní	144
Povaha odpovědnosti za vlastní obsah	145
Trestněprávní odpovědnost	146

Správněprávní odpovědnost	146
Soukromoprávní odpovědnost	147
Rozsah odpovědnosti za vlastní obsah a nároky z ní vyplývající	147
Nárok na náhradu škody	148
Nárok na vydání bezdůvodného obohacení	149
Vyčíslení škody a bezdůvodného obohacení	150
Poskytnutí přiměřeného zadostiučinění	151
Opatření k nápravě	151
Právo na informace	152
Shrnutí kapitoly	152
KAPITOLA 5	
Odpovědnost za cizí obsah zpřístupněný prostřednictvím Internetu	153
Osoby odpovědné za cizí obsah	153
Povaha odpovědnosti za cizí obsah	154
Odpovědnost trestněprávní a správní	154
Odpovědnost soukromoprávní	155
Omezení odpovědnosti za cizí obsah	157
Osoby, na které se omezení odpovědnosti za cizí obsah vztahuje	157
Rozsah omezení odpovědnosti za cizí obsah	158
Rozpor mezi ZNSIS a Směrnicí o elektronickém obchodu	159
Vyloučení povinnosti zkoumat nebo kontrolovat cizí obsah	161
Odpovědnost poskytovatelů prostoru za jimi ukládaný cizí obsah (hosting)	162
Vymezení služby spočívající v ukládání cizího obsahu	162
Podmínky vzniku neodpovědnosti za cizí obsah („vplutí do bezpečného přístavu“)	163
Podmínky zachování neodpovědnosti za cizí obsah („udržení se v bezpečném přístavu“)	166
Zánik podmínky nevědomosti - oznámení o protiprávnosti obsahu	166
Odstranění či znepřístupnění obsahu	167
Pravidlo následné prevence	168
Významná soudní rozhodnutí - odpovědnost poskytovatelů prostoru za jimi ukládaný cizí obsah	169
Odpovědnost poskytovatelů přístupu za přenášený cizí obsah (prostý přenos - mere conduit)	174
Co je a co není prostým přenosem	175
Hranice odpovědnosti	176
Další podmínky odpovědnosti	176
Vybraná rozhodnutí k odpovědnosti za přenos cizího obsahu (mere conduit)	177
Odpovědnost za cizí obsah ukládaný do vyrovnávací paměti („caching“)	182
Co se rozumí cachingem	182
Hranice odpovědnosti poskytovatele	183
Rozhodnutí vztahující se ke službě „caching“	184

Odpovědnost spojená s poskytováním a využíváním odkazu na cizí obsah	185
Nepřímá odpovědnost za poskytování prostého odkazu na cizí obsah	185
Nepřímá odpovědnost za cizí obsah v případě využívání tzv. embedded linku	186
Soudní rozhodnutí zabývající se odpovědností za poskytování odkazu	186
Přehled odpovědností za cizí obsah	187
Shrnutí kapitoly	188

KAPITOLA 6

Uzavírání smluv, obchodování na internetu, e-commerce, aukční portály 189

Uzavírání smluv prostředky komunikace na dálku	189
Obecně k uzavírání smluv	189
Sjednávání smluv, nabídka a její přijetí	190
Rozdíl mezi uzavíráním smluv prostřednictvím e-mailu a webových stránek	191
Vážnost projevu vůle v prostředí internetu	192
Obecně k obchodním podmínkám	193
Připojení obchodních podmínek k nabídce	194
Odkaz na obchodní podmínky, seznámení se s nimi	194
Neúčinnost obsahu obchodních podmínek	196
Konflikt obchodních podmínek	197
Jednostranné změny obchodních podmínek	198
Spotřebitelské a adhezí smlouvy	200
Definice spotřebitele	201
Slabší strana a spotřebitel	204
Adhezí (formulářové) smlouvy	205
Ochrana slabší strany	206
Uzavření spotřebitelské smlouvy	208
Informační povinnost vůči spotřebiteli	208
Následky neposkytnutí informací spotřebiteli	212
Nepřípustná ujednání v obchodních podmínkách	213
Práva a povinnosti z uzavřené spotřebitelské kupní smlouvy	214
Práva a povinnosti z uzavřené spotřebitelské smlouvy o poskytování služeb	220
Elektronické aukce	221
Obecně	221
Dražba v elektronické podobě	222
Aukce provozovaná zájemcem o uzavření smlouvy	223
Aukce prováděná prostřednictvím nezávislého aukčního portálu	223
Vznik kupní smlouvy na aukčním portále nezávislého provozovatele	224
Odpovědnost provozovatele aukčního portálu	226
Odpovědnost účastníků e-aukce	228
Platební styk, platební transakce v rámci e-commerce	231
Off-line platební metody	232
On-line platební metody	232

Platební služby	235
Opatření proti praní špinavých peněz	236
Shrnutí kapitoly	237
KAPITOLA 7	
Internetová reklama a spam	239
Internetová reklama a její právní regulace	239
Definice reklamy dle vnitrostátních předpisů a předpisů EU	239
Právní předpisy upravující internetovou reklamu	240
Formy internetové reklamy	248
Banner (proužková reklama)	249
Kontextová reklama, reklama na vyhledávačích, sociálních sítích a PPC reklama	249
Diskuzní skupiny	250
Katalogové zápisy	250
Spotřebitelské loterie a marketingové soutěže	250
Problematika cookies v rámci internetové reklamy	254
Protiprávní formy internetové reklamy	255
Metatagy jako součást zdrojových kódů internetových stránek	255
Klíčová slova v inzerci vyhledávačů	257
Mousetrapping a Pop up reklama	258
Reklama v internetových diskuzích a na sociálních sítích	258
Reklamní trójské koně	259
Spam – nevyžádané obchodní sdělení	259
Pojem spam a hlavní důvody jeho šíření	259
Definice spamu dle předpisů EU a vnitrostátních předpisů	261
Právní podmínky šíření spamu v ČR, legální postup	266
Další právní předpisy upravující problematiku spamu	271
Správné postihování spamu v ČR	273
Přehled soukromoprávních prostředků ochrany proti spamu	277
Obrana proti spamu prostřednictvím institutu nekalé soutěže	278
Obrana proti spamu prostřednictvím institutu ochrany osobnosti	281
Obrana proti spamu prostřednictvím závazkového deliktního práva	282
Prokazování původce (šířitele) spamu	283
Technologické a komunitní formy ochrany proti spamu	288
Shrnutí kapitoly	291
KAPITOLA 8	
Internetové vyhledávače	293
Krátce k vývoji vyhledávačů směrem k jejich dnešní podobě	294
Aktuální problémy vyhledávačů	295

Ochrana duševního a průmyslového vlastnictví v rámci služeb poskytovaných vyhledávači	295
Rozhodnutí Google France (Google v. Louis Vuitton a další)	297
Závěrem k používání klíčových slov ve vyhledávačích	304
Metavyhledávače a ochrana databází	305
Ochrana osobních údajů v rámci vyhledávačů a právo „být zapomenut“	307
Ochrana hospodářské soutěže a dominantní postavení Google	313
Odpovědnost vyhledávačů za vyhledávání a poskytování odkazů na protiprávní obsah	316
Shrnutí kapitoly	317

KAPITOLA 9

Problematika zpřístupňování (sdílení) a stahování autorských děl	319
Autorské dílo na Internetu a jeho ochrana	319
Autorskoprávní ochrana obsahu	320
Omezení dispozic chráněným obsahem	323
Výjimky ze zákonné ochrany	325
Zpřístupňování díla prostřednictvím internetu	327
Rozmnožování díla	328
Sdělování díla veřejnosti	329
Některé zvláštní případy zpřístupňování obsahu	331
Zpřístupňování prostřednictvím zvláštních služeb (YouTube) a serverů (Megaupload, Ulož.to) určených ke sdílení obsahu	331
Sdílení v rámci peer to peer sítí	333
Odpovědnost provozovatelů a uživatelů peer to peer sítí	338
Streaming, video na požádání (video on demand) a webcasting	339
Webcasting jako televizní a rozhlasové vysílání	340
Webcasting jako kabelová televize	341
Další přenos rozhlasového nebo televizního vysílání formou webcastingu (retransmise)	342
Veřejnoprávní regulace streamingu	342
Poskytování a využívání odkazu (hyperlink, embedded linking)	343
Prostý (klikatelný) odkaz	344
Embedded link	345
Legální vs. nelegální obsah	345
Stahování díla z internetu	347
Rozmnožování díla	347
Přechodné či technické kopie obsahu	348
Stahování pro osobní účely, volné užití	349
Shrnutí kapitoly	350

KAPITOLA 10

Vybrané právní aspekty sociálních sítí	351
Obecně k sociálním sítím	351
Sociální sítě jako nový fenomén	351
Založení účtu uživatelem	352
Uzavření smlouvy s provozovatelem sociálních sítí	352
Rozhodné právo pro smlouvu s provozovatelem sociálních sítí	353
Rozhodný soud pro spory ze smlouvy s provozovatelem sociální sítě	354
Volba uživatelského jména	355
Zpřístupňování povinných informací o podnikateli v prostředí sociálních sítí	356
Zpřístupňování obsahu a autorská práva	356
Zpřístupňování vlastního obsahu	356
Osobnostní práva na sociálních sítích	357
Práva provozovatelů sociálních sítí k obsahu uživatele	360
Vkládání cizího obsahu	361
Reklama prostřednictvím sociálních sítí	361
Obecně	361
Formy reklamy	362
Spam a sociální sítě	362
Regulace reklamy a sociální sítě	363
Reklama a nekalá soutěž	364
Skrytá reklama na sociálních sítích	364
Pracovněprávní vztahy a sociální sítě	366
Obecně	366
Stručně k relevantní právní úpravě zákoníku práce	366
Chování zaměstnance na sociálních sítích a pracovněprávní dopady	367
Vnitřní předpisy zaměstnavatele – Corporate Social Media Governance	370
Soukromí a osobní údaje na sociálních sítích	372
Obecný úvod k soukromí na sociálních sítích	373
Stručně k právní úpravě osobní údajů	374
Možné porušení právní úpravy na ochranu osobních údajů ze strany provozovatele – případ Max Schrems	376
Dopady případu Max Schrems vs. Data Protection Commissioner na Safe Harbor	379
Porušení právní úpravy na ochranu osobních údajů ze strany uživatele	380
Shrnutí kapitoly	382

KAPITOLA 11

Internetová kriminalita a kybernetická bezpečnost	383
Internetová kriminalita pojem a geneze	383
Co je to internetová kriminalita?	384
Internetová kriminalita – jak a proč vznikla?	386

Druhy internetové kriminality	387
Trestná činnost proti počítači	390
Obecná majetková kriminalita	390
Průmyslová špionáž	390
Hacking (pronikání do systémů)	391
Carding (zneužívání platebních karet na internetu)	393
Skimming (útoky na bankomaty či platební terminály)	395
Phishing (podvodné vylákávání informací)	395
Pharming (podvodné přesměrování DNS)	396
Sniffing (neoprávněné monitorování elektronické komunikace)	397
Malware (tvorba a šíření škodlivého software)	397
DoS a DDos útoky	398
Trestná činnost s využitím počítače	399
Moderní počítačové pirátství a warez	399
Podvody a zpronevěry	402
Padělání a penězokazectví	403
Útoky na čest a pověst, elektronická msta, pomluvy	403
Šíření pornografie	404
Extremismus na Internetu	406
Spamming (zasílání nevyžádaných e-mailových zpráv)	407
Phreaking (zneužívání telekomunikačních služeb)	407
Cybersquatting (domain grabbing, doménové pirátství)	408
Counterfeiting	408
Cybergrooming	409
Cyberstalking	409
Hoaxes, Urban Legends, poplašné zprávy všeho druhu	410
Boj proti internetové kriminalitě	411
Prevence v oblasti internetové kriminality	411
Represe v oblasti internetové kriminality	412
Odhalování a dokazování internetových trestných činů	414
Kybernetická bezpečnost	416
Shrnutí kapitoly	418
Závěrem	419
Použitá a doporučená odborná literatura	421
Použitá odborná literatura	421
Dále doporučená literatura	422
Články v odborných časopisech a sbornících	422
Rejstřík	423